

A ט"ד

Intro

Today we will Be"H learn דף לג of בבא קמא.
Some of the topics we will learn about include:

שני שוורין שחבלו

How to calculate payment when two oxen injure each other;

תם שחבל באדם

Whether a תם שור that injures a person pays נזק חצי or נזק שלם;

הוחלט או יושם השור

Whether the שור המזיק actually owns part of the נזק;

A

שני שוורין
שחבלו

תם שחבל באדם

הוחלט או יושם השור

B

מכרו או הקדישו מזיק וניזק

Whether the מזיק or the ניזק have the ability to sell or consecrate the שור המזיק;

אפותיקי

An object designated for payment can be collected after being sold; this depends on

קול

If the object's status is well-known, and the buyer should have been wary;

מזיק שיעבודו של חבירו

Whether one is not liable for damaging something encumbered for payment?

B

מכרו או הקדישו
מזיק וניזק

אפותיקי

מזיק
שיעבודו של חבירו

1 So let's review...

Zugt di Mishnah

שני שוורין תמין
שחבלו זה את זה

If two oxen that are תמין injured each other,

משלמין במותר חצי נזק

As Rashi explains

זה שמיין מה הזיקו של זה יותר על נזקיו של זה

We evaluate both damages, and as the ר"ש explains, these concurrent damages cancel out. However, if one caused more damage than the other,

באותו מותר משלם מי שהזיק יותר את החצי

He pays half of the difference between the damages.

Similarly,

שניהן מועדין

משלמין במותר נזק שלם

If they were both previously warned three times, the one who caused greater damage pays the excess damages in full.

Furthermore,

אחד תם ואחד מועד

If one ox was a תם and the other was a מועד,

מועד בתם

משלם במותר נזק שלם

If the מועד caused greater damage, he pays the excess damages in full;

תם במועד

משלם במותר חצי נזק

If the תם caused more damage, he pays half of the difference, because, as explained earlier, we disregard their mutual damage.

The Mishnah continues:

וכן שני אנשים שחבלו זה בזה

משלמין במותר נזק שלם

If two people damage each other, the one who caused greater damage pays the difference in full.

Similarly,

אדם במועד ומועד באדם

משלם במותר נזק שלם

If a person and a מועד שור injured each other, the one who caused greater damage pays the excess damage in full.

1

תלמוד

שני שוורין תמין
שחבלו זה את זה

If two oxen that are תמין injured each other,

משלמין במותר חצי נזק

שמיין מה הזיקו של זה יותר על נזקיו של זה

We evaluate both damages,
and as the ר"ש explains, these damages cancel out.
However, if one caused more damage than the other,

באותו מותר משלם מי שהזיק יותר את החצי

He pays half of the difference between the damages.

שניהן מועדין

משלמין במותר נזק שלם

If they were both previously warned three times,

the one who caused greater damage

pays the excess damages in full.

אחד תם ואחד מועד

מועד בתם	תם במועד
משלם במותר	משלם במותר
נזק שלם	חצי נזק

וכן שני אנשים שחבלו זה בזה
משלמין במותר נזק שלם

If two people damage each other,

the one who caused greater damage

pays the difference in full.

אדם במועד ומועד באדם
משלם במותר נזק שלם

2 However, אדם בתם ותם באדם
If a person and a תם שור damaged each other;
אדם בתם
משלם במותר נזק שלם
If the person caused more damage, he pays the difference in full.
תם באדם
משלם במותר חצי נזק
If the תם שור caused more damage, he pays only half the difference.

However, רבי עקיבא, disagrees in this last case:
רבי עקיבא אומר
אף תם שחבל באדם
משלם במותר נזק שלם
A שור only pays חצי נזק when it damages another תם;
but if it damages a person, it pays שלם נזק.

3 The Gemara cites a Braisa which explains that their Machlokes is based on how to understand the following Pasuk:
או בן יגזו או בת יגזו
כמשפט הזה יעשה לו

The תנא understand the Pasuk to be making a broad comparison:

כמשפט הזה
כמשפט שור בשור
כך משפט שור באדם
A שור that injures a person is similar to a שור that injures another שור:
מה שור בשור
תם משלם חצי נזק
מועד משלם נזק שלם
אף שור באדם
תם משלם חצי נזק
ומועד משלם נזק שלם
Even for injury to a person, a תם pays only חצי נזק, while a מועד pays שלם נזק.

However, רבי עקיבא, understands the comparison of כמשפט הזה
כמשפט שור בשור
כך משפט שור באדם

As a comparison to כתחתון ולא כעליון
The Pasuk compares all שור באדם to a שור המועד בשור discussed in the Pasuk immediately preceding it, and not to a שור תם בשור discussed in Pasuk before that one.
Therefore, שור באדם, even a תם, always pays שלם נזק.

Nevertheless, רבי עקיבא, agrees that we derive from יעשה לו
מגופו משלם
ואינו משלם מן העלייה
The damages of a שור תם באדם are collected only from the damaging שור itself and he is not responsible for damages that exceed its value.
=====

2 אדם בתם ותם באדם
If a person and a תם שור damaged each other

תם באדם	אדם בתם
משלם במותר	משלם במותר
חצי נזק	נזק שלם

רבי עקיבא אומר

אף תם שחבל באדם
משלם במותר נזק שלם

A שור only pays חצי נזק when it damages another תם;
but if it damages a person, it pays שלם נזק.

3 Their Machlokes is based on how the following Pasuk

או בן יגזו או בת יגזו
כמשפט הזה יעשה לו

כמשפט שור בשור כך משפט שור באדם
A שור that injures a person
is similar to a שור that injures another שור

רבי עקיבא	תנא קמא
כתחתון ולא כעליון	מה שור בשור
The Pasuk compares all שור באדם to a שור המועד בשור discussed right before it, and not to a שור תם בשור discussed in Pasuk before that one.	תם משלם ומועד משלם חצי נזק
	אף שור באדם תם משלם ומועד משלם חצי נזק

אף שור באדם
תם משלם ומועד משלם חצי נזק

Nevertheless, רבי עקיבא, agrees that we derive from

כמשפט הזה יעשה לו

מאוסו שלם
ואינו שלם מן העלייה

The damages of a שור תם באדם are collected only from the damaging שור itself and he is not responsible for damages that exceed its value.

4 Zug di Mishnah

שור שוה מנה
 שנגח שור שוה מאתים
 ואין הנבילה יפה כלום
 If a שור worth 100 זוז goes another ox worth 200 זוז, and
 the carcass is worthless,
 נוטל את השור
 חצוי נזק as payment of נזק.

The Gemara explains that this depends on a מחלוקת how to
 pay נזק חצוי:

The Pasuk says
 ומכרו את השור החי
 וחצו את כספו

The live ox is sold and the proceeds are divided between
 the מזיק and the מוזיק.

רבי ישמעאל holds

לבי דינא קמוהר רחמנא

The Torah is addressing the court, and saying
 יושם השור בב"ד

They should assess the value of the live ox, from which
 the מזיק will pay the מוזיק; but until then

בעל חוב הוא

וזוהי הוא דמסיק ליה

The מוזיק is merely a creditor, who is owed the value of half
 the ox;

However, רבי עקיבא understands

לניזק ומזיק מזהר להו רחמנא

The Torah is addressing the מוזיק and the מזיק to sell the
 animal, indicating

הוחלט השור

And

שותפי נינהו

The Torah made the מזיק a partner in the מוזיק's ox. The מזיק
 now owns half the ox. Therefore,

הקדישו ניזק

קדוש

מכרו ניזק

מכור

He can consecrate or sell his portion.

However, according to רבי ישמעאל

הקדישו ניזק

אינו קדוש

מכרו ניזק

אינו מכור

He cannot consecrate or sell half the ox, because he does
 not own it.

4

שור שוה מנה
 שנגח שור שוה מאתים
 ואין הנבילה יפה כלום

If a שור worth 100 זוז goes another ox
 worth 200 זוז, and the carcass is worthless

נוטל את השור

חצוי נזק as payment of נזק.

חצי נזק נשק מחלוקת how to pay נזק חצוי

ומכרו את השור החי
 וחצו את כספו

רבי עקיבא

לניזק ומזיק
 מזהר להו רחמנא

The Torah is addressing
 the מזיק and ניזק to sell
 the animal, indicating

הוחלט השור

And

שותפי נינהו

The Torah made the מזיק
 a partner in the מוזיק's ox.
 The מזיק now owns half the ox.

Therefore,

הקדישו ניזק - קדוש
 מכרו ניזק - מכור

רבי ישמעאל

לבי דינא
 קמוהר רחמנא

The Torah is addressing
 the court, and saying

יושם השור בב"ד

They should assess the value
 of the live ox, from which the
 מזיק will pay the מוזיק

But until then

בעל חוב הוא

חחי הוא דמסיק ליה

The מזיק is merely a
 creditor, who is owed the
 value of half the ox

However

הקדישו ניזק - אינו קדוש
 מכרו ניזק - אינו מכור

5 The Gemara then addresses מכרו מזיק
 The זניק obviously can sell his half. The question is if he also sold the other half which he has to give the זניק, is the sale effective?
 Now, technically, the Halachah would be the opposite of that of the זניק:
 לרבי ישמעאל מכור
 Because it is still his;
 לרבי עקיבא אינו מכור
 Because it is not his anymore;

However, the Gemara explains that according to רבי עקיבא it is indeed not sold at all, because it already belongs to the זניק.
 However, according to רבי ישמעאל, although it is technically sold because it still belongs to the זניק, there is a Braisa which says
 אינו מכור
 Meaning; the sale is not effective permanently; וחוזר וגוברו
 And the זניק can collect it from the buyer, because כמאן דעשאו אפותיקי דמי
 The זניק has a lien on it, since the Torah designated the animal for reimbursement.
 Although a שור is מטלטלין, a moveable asset, which generally cannot be confiscated from a buyer; in this case the זניק can confiscate it from the buyer;
 כיון דנגח קלא אית ליה תורה נגחנא קרו ליה
 Since its reputation as an ox that gores becomes public knowledge, the buyer should have known that the זניק may claim it.

6 However, the Gemara later cites a Braisa which discusses מכרו מזיק according to רבי ישמעאל and it adds;
 עד שלא עמד בדין
 Before the judgment;
 מכרו מכור
 לרדיא
 The buyer does not have to pay for the work he performed with the ox, since the sale was effective.
 משעמד בדין
 After the judgment
 מכרו אינו מכור
 And as Rashi adds
 אפילו לרדיא
 The buyer must pay for the work, because the sale was not effective at all, because רבי ישמעאל agrees that it belongs to the זניק.
 =====

5

מכרו מזיק

The זניק obviously can sell his half
 But if he also sold the other half which he has to give the זניק is the sale effective?

?

לרבי עקיבא
אינו מכור
 Because it is not his anymore

לרבי ישמעאל
מכור
 Because it is still his

✓

This is so, because it already belongs to the זניק

✗

Although technically it is sold because it belongs to the זניק, there is a Braisa which says

אינו מכור וחוזר וגוברו

Although a שור is מטלטלין the זניק can confiscate it from the buyer;
 כיון דנגח קלא אית ליה תורה נגחנא קרו ליה
 The buyer should have known that the זניק may claim it.

כמאן דעשאו אפותיקי דמי
אינו מכור וחוזר וגוברו
 And the זניק can collect it from the buyer, because
 The זניק has a lien on it since the Torah designated the animal for reimbursement.

6

However, a Braisa which discusses מכרו מזיק according to רבי ישמעאל - adds

משעמד בדין
 After the judgment
מכרו אינו מכור
 אפילו לרדיא
 The buyer must pay for the work because the sale was not effective at all, because רבי ישמעאל agrees that it belongs to the זניק.

עד שלא עמד בדין
 Before the judgment;
מכרו מכור
 לרדיא
 The buyer does not have to pay for the work he performed with the ox, since the sale was effective.

7 Now, regarding;
 הקדישו מזיק
 If the מזיק consecrated the half which he has to give the
 ניזק, is it effective?
 Here too, technically, the Halachah would be the opposite
 of that of the ניזק:
 לרבי ישמעאל
 קדוש
 Because it is still his;
 לרבי עקיבא
 אינו קדוש
 Because it is not his anymore;

However, the Gemara explains according to רבי עקיבא;
 although it is אינו קדוש, it is nevertheless,
 מוקדש
 ליתן דבר מועט בפדיונו
 It is treated like הקדש in that he must redeem it by paying
 the הקדש a nominal fee, because
 גזירה שמא יאמרו הקדש יוצא בלא פדיון
 It appears that he is reclaiming true הקדש without
 redeeming it.

The above-mentioned Braisa says that this applies
 according to רבי ישמעאל as well

עד שלא עמד בדין
 Although it is קדוש; however, as Tosfos explains, we are
 discussing קדושת דמים, where we do not say
 הקדש מפקיע מידי שיעבוד
 But rather
 שיעבוד מפקיע מידי הקדש
 His lien allows him to confiscate it from הקדש.
 But, because of the גזירה he must give הקדש a
 דבר מועט בפדיונו

However,
 משעמד בדין
 It is אינו קדוש at all, because רבי ישמעאל agrees that משעמד
 בדין it belongs to the ניזק; and there is no גזירה, because the
 judgment has a קול and everybody knows that it was a שור
 המזיק and the הקדש was not effective.
 =====

7

הקדישו מזיק

If the מזיק consecrated
 the half which he has to give the ניזק,
 is it effective?

?

לרבי עקיבא
אינו קדוש
 Because it is not his anymore

לרבי ישמעאל
קדוש
 Because it is still his

~~It is nevertheless,
מוקדש
 ליתן דבר מועט
 בפדיונו~~
 It is treated like הקדש in that
 he must redeem it by paying
 the הקדש a nominal fee, because

עד שלא עמד בדין
 It is קדוש
 However, as Tosfos explains,
 that by קדושת דמים,
 where we do not say
הקדש מפקיע מידי שיעבוד
 But rather
שיעבוד מפקיע מידי הקדש
 But, because of the גזירה
 he must give הקדש a
 דבר מועט בפדיונו

However,
משעמד בדין
 It is אינו קדוש at all,
 because it belongs to the ניזק
 there is no גזירה, because
 the judgment has a קול
 and that it was a שור המזיק
 and that the הקדש was not effective.

8 Additionally,
 קדמו בעלי חובות והגביהו
 If the מזיק's creditors claimed the animal before the ניזק;
 בין חב עד שלא הזיק
 בין הזיק עד שלא חב
 Whether their debt preceded the damage or not,
 לא עשו ולא כלום
 The animal must be returned to pay the ניזק, because he
 can argue
 אילו גבך הוה
 לא מינך הוה גבי ליה
 If the animal would have damaged while owned by the
 creditor it also would be given to the ניזק.
 =====

8 Additionally,
קדמו בעלי חובות והגביהו
 If the מזיק's creditors claimed the animal before the ניזק;
בין חב עד שלא הזיק
בין הזיק עד שלא חב
 Whether their debt preceded the damage or not,
לא עשו ולא כלום
 The animal must be returned to pay the ניזק,
 because he can argue
אילו גבך הוה
לא מינך הוה גבי ליה
 If the animal would have damaged while
 owned by the creditor it also would be given
 to the ניזק.

9 The בריתא concludes
 לפי שאין משתלם אלא מגופו
 These Halachos apply only to תם, because the ox itself is
 encumbered to pay the נזק חצי. However,
 מועד שהזיק
 If a שור מועד damages,
 בין שעמד בדין
 בין שלא עמד בדין
 Whether before or after the judgment,
 מכרו מכור
 הקדישו מוקדש
 A sale or consecration is effective; and
 קדמו בעלי חובות והגביהו
 בין חב עד שלא הזיק
 בין הזיק עד שלא חב
 If the מזיק's creditors claimed the animal, regardless of
 whether their debt preceded the damage or not;
 מה שעשה עשוי
 They can keep the animal, because
 אין משתלם אלא מן העלייה
 The damages of a שור מועד are paid from all the מזיק's
 possessions, and the ox is not specifically encumbered to
 pay the ניזק.

9 The בריתא concludes
לפי שאין משתלם אלא מגופו
 These Halachos apply only to תם,
 because the ox itself is encumbered
 to pay the נזק חצי.
 However,
מועד שהזיק
 If a שור מועד damages,
בין **בין**
שעמד בדין **שלא עמד בדין**
 Whether before or after the judgment,
מכרו מכור – הקדישו מוקדש
 A sale or consecration is effective
קדמו בעלי חובות והגביהו
בין חב **בין חב**
עד שלא הזיק **עד שלא הזיק**
 If the מזיק's creditors claimed the animal,
 regardless if their debt preceded the damage or not
מה שעשה עשוי
 They can keep the animal, because
לפי שאין משתלם אלא מן העלייה
 The damages of a שור מועד are paid
 from all the מזיק's possessions,
 and the ox is not specifically encumbered to pay the ניזק.